

AUTOR:

Dawid Nieczypor

TEMAT:

WĘDRUJĄC POSZUKUJEMY, ALE KOGO I CZEGO?
WSPÓŁCZESNY CZŁOWIEK W DUŻYCH I MAŁYCH OJCZYZNACH.

PRZEDMIOT:

Język polski

ODWOŁANIE DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ/OGÓLNE CELE:

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE.

I

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
4. Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami.

II

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE.

1. Rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: rodzinnej, narodowej i kulturowej.

III

TWORZENIE WYPOWIEDZI.

4. Rozpoznawanie intencji rozmówcy oraz wyrażanie intencji własnych, rozpoznawanie języka jako działania (akty mowy).

V

SAMOKSZTAŁCENIE.

1. Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

CZAS:

45 min

GRUPA WIEKOWA/KLASA:

IV – V klasa (II etap edukacyjny).

CEL LEKCJI – UCZEŃ/UCZENNICA:

- Wyjaśnia pojęcie: migracja,
- Potrafi wskazać powody migracji ludności,
- Kształtuje umiejętność czytania różnych tekstów kultury,
- Potrafi pracować w grupie,
- Interpretuje różne teksty kultury,
- Zauważa i potrafi nazwać wartości ukryte w tekstach kultury omawianych podczas lekcji,
- Potrafi prowadzić dyskusję i wymieniać się spostrzeżeniami w trakcie lekcji.

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE – PO TEJ LEKCJI UCZNIOWIE I UCZENNICE WYJAŚNIĄ:

- Czym jest migracja oraz jakie są różne znaczenia tego słowa,
- W jaki sposób należy interpretować różne teksty kultury,
- Dlaczego we współczesnym świecie ludzie są zmuszeni do migracji,
- Jakie są powody migracji,
- Jakie korzyści wynikają z migracji.

FORMY PRACY:

Praca w grupach, praca zbiorowa, praca indywidualna.

METODY:

Burza pomysłów (giełda pomysłów), rozmowa kierowana, praca z tekstem, balon.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE WYKORZYSTYWANE PODCZAS ZAJĘĆ:

Kartki z nazwami państw, karty pracy, arkusze papieru, tablica – kreda/pisak, komputer z dostępem do Internetu, rzutnik.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Kartki z nazwami państw – metoda podziału uczniów/uczennic na grupy.
2.
 - a) Fragment tekstu wiersza: Dorota Strzemińska-Więckowiak *Mityczna Grecja* [w:] *Co kraj, to obyczaj*, Warszawa 2016.
 - b) Fragment tekstu piosenki: Jerzy Bielunas *Kolorowe dzieci* [w:] Majka Jeżowska, *Kolorowe dzieci*, 1994(płyta CD).
 - c) *Zdjęcie graffiti* autor zdjęcia oraz graffiti: Marcin Buk
 - d) *Zdjęcie* autor: Patrycjusz Chmielewski.
3. Karta pracy dla uczniów/uczennic – rodzaje muzyki.
4. Balon – metoda podsumowania lekcji.

ŹRÓDŁA:

- 1 Pojęcie – Migracja
<https://sjp.pwn.pl/sjp/migracja;2567820.html> [dostęp z dnia 23.09.2018]
.....
- 2 Dorota Strzemińska-Więckowiak *Mityczna Grecja*
[w:] *Co kraj, to obyczaj*, Warszawa 2016.
.....
- 3 Tekst piosenki *Kolorowe dzieci*
<https://miastodzieci.pl/piosenki/kolorowe-dzieci/> [dostęp z dnia 23.09.2018]
.....
- 4 Teledysk piosenki *Kolorowe dzieci*
<https://www.youtube.com/watch?v=EVjvOBs2Z8I> [dostęp z dnia 23.09.2018]
.....
- 5 Prywatne zbiory Pana Patrycjusza Chmielewskiego oraz Pana Marcina Buka
.....

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

UWAGI METODYCZNE

UWAGI TEMATYCZNE

WPROWADZENIE

1 Zapraszamy uczniów/uczennice do udziału w lekcji poprzez stwierdzenie, że wspólnie będziemy wędrować.

8 minut

2 Zapisujemy na tablicy wyraz wędrowka. Zadaniem uczestników i uczestniczek zajęć jest zapisanie pomysłów, skojarzeń, pierwszych myśli z tym słowem.

3 Omawiamy zadanie i stwierdzamy, że wędrowka to również inaczej migracje, o których będziemy rozmawiać podczas lekcji.

4 Zapisujemy temat na tablicy, a następnie przedstawiamy cele lekcji i kryteria sukcesu (OK).

5 Zachęcamy uczniów/uczennice do przeczytania informacji o migracji. Rozdajemy wydrukowane informacje, czytamy lub wyświetlamy za pośrednictwem komputera i rzutnika.

Pojęcie –
MIGRACJA

migracja

1. Masowe przemieszczanie się ludności, zwykle w poszukiwaniu lepszych warunków życia
2. przemieszczanie się zwierząt z jednego obszaru na drugi, związane z rozmnażaniem, poszukiwaniem pożywienia itp.
3. przesuwanie się granic zasięgu jakichś roślin
4. przesuwanie się wydm, warstw skalnych

Źródło: <https://sjp.pwn.pl/sjp/migracja;2567820.html> [dostęp z dnia 30.09.2018].

6 Wraz z uczniami/uczennicami analizujemy definicję. Dostrzegamy, że migracja dotyczy ludzi, zwierząt, roślin, a nawet skał, więc jest procesem naturalnym.

7 Informujemy uczniów/uczennice, że podczas lekcji będą pracowali w grupach. Możemy zaproponować podział na grupy za pomocą metody – mapa świata (Załącznik nr 1). Losowo rozdajemy karteczki z nazwami państw. Uczniowie/uczennice muszą odnaleźć koleżanki i kolegów z taką samą nazwą państwa. (Wybieramy tyle państw, ile chcemy mieć grup w klasie. Grupy powinny być czteroosobowe. W przypadku, gdy klasa jest liczna dwie grupy pracują nad jednym zagadnieniem).

8 Proponujemy uczniom i uczennicom, aby podzielili się rolami w obrębie swojej grupy:

Lider/Łącznik – kontaktuje się z nauczycielem/nauczycielką, zgłasza wątpliwości.

Sekretarz – notuje pomysły, a następnie zapisuje wzór notatki na swojej karcie pracy.

Sprawozdawca – przedstawia wyniki prac grupy na forum klasy.

Strażnik czasu – pilnuje czasu, dba o to, aby grupa wykonała swoje zadanie.

9 Rozdajemy teksty kultury, a następnie wyjaśniamy uczniom/uczennicom, że od teraz przez 10 minut będą analizowali i interpretowali różne formy wyrażania myśli i ekspresji (Załącznik nr 2). Do każdego tekstu kultury dodajemy kartę pracy dla ucznia/uczennicy, która ma zostać wklejona do zeszytu (Załącznik nr 3). W trakcie pracy grup wspieramy uczestników i uczestniczki zajęć i staramy się im pomóc w razie pojawiających się trudności.

10 Rozpoczynamy prezentowanie wyników prac grup od odczytania, zaprezentowania tekstów kultury. Moderujemy wystąpienia uczniów i uczennic. Zachęcamy do krótkiej dyskusji. Zapisujemy na tablicy przemyślenia klasy.

Jeśli znajdziesz czas lub Twoja klasa lubi materiały multimedialne zapoznaj uczniów/uczennice z teledyskiem do piosenki Kolorowe dzieci <https://www.youtube.com/watch?v=EVjvOBs2Z8I>.

10 minut

Należy ograniczyć uczniom i uczennicom czas do 30 sekund

16 minut

Proszę pamiętać, że w scenariuszu znajdują się karty pracy do każdego z tekstów kultury.

Przypomnij uczniom/uczennicom pojęcie – tekst kultury.

PODSUMOWANIE

11	Na podstawie rozważań i zapisanych refleksji ustalamy z uczniami/uczennicami wnioski z lekcji, np: <i>Wniosek ustalony z młodzieżą</i> <i>Wędrowanie to jeden z rodzajów migracji. W globalnym świecie to naturalne. Przyczyn można szukać w nasilaniu się konfliktów ekonomicznych, zbrojnych, politycznych, zaburzeniu bezpieczeństwa. Każdy chce żyć bezpiecznie i spokojnie, więc migruje do krajów, w których może to odnaleźć. Wraz z podróżą przenosi wartości, sztukę, kulturę, pomysły oraz zdobycze swojej ojczyzny, którymi może się dzielić tym samym brać udział w budowaniu tradycji kraju, w którym osiadł.</i>	4 minuty
12	Podsumowujemy lekcję metodą - BALON (Załącznik nr 4). Możemy rozdać wydrukowane schematy lub zwyczajnie narysować balon na tablicy. Uczniowie/uczennice zapisują, co było dla nich ważne w lekcji - refleksje, myśli, emocje (balon), co powinni zapamiętać ze spotkania i zabrać ze sobą (kosz) oraz co ich zdaniem było niepotrzebne - wyrzucamy, zostawiamy (balast). Proponujemy, aby zapisów było nie więcej niż po dwie informacje w każdym elemencie.	3 minuty
13	Zachęcamy do przedstawienia efektów pracy indywidualnej. Moderujemy prezentację. Dziękujemy za aktywny udział w lekcji.	3 minuty
14	Zachęcamy do refleksji.	1 minuta

ZACHĘCENIE DO REFLEKSJI

- 1 Warto przeczytać cały zbiór wierszy Doroty Strzemińskiej-Więckowiak *Co kraj, to obyczaj*, Warszawa 2016 - odnajdziemy tam wiele ciekawostek dotyczących różnych państw na świecie.
- 2 Warto obejrzeć film „Biały Kieł” (2018) reż. A. Espigares, który poniekąd odnosi się do tematu migracji, ale w świecie zwierząt.

Grecja

Francja

Wenezuela

Rosja

Chiny

Ukraina

Kanada

Syria

Etiopia

A) DOROTA STRZEMIŃSKA-WIĘCKOWIAK, *MITYCZNA GRECJA* [W:]
CO KRAJ, TO OBYCZAJ, WARSZAWA 2016.

(...)

W zabytkowych dziś Atenach,
Na teatrów wielkich scenach,
Co wzniesiono już w antyku,
Wystawiano sztuk bez liku.
Kolumn się tu wiele wznosi,
Wszystko zwiedzać aż się prosi.
W skałach mieszczą się klasztory.
Są to słynne Meteory.

Wyspy greckie też są znane,
Przez turystów odwiedzane -
Wielu jest ich zwłaszcza w lecie,
To na Rodos to na Krecie.
I wulkanów się nie boją,
Co uśpione w Grecji stoją.

Grecy słyną też z radości
Oraz wielkiej serdeczności.
Chwile Greka miło płyną,
Gdy je spędza wraz z rodziną,
Na rozmowach, odpoczynku
Lub przy stole, przy posiłku.

W Grecji pyszne są sosiki
Znane w świecie - jak tatziki.
Kuchnia grecka jest i zdrowa,
I niezwykle kolorowa.
Pomidory, bakłażany
I oliwy pełne dzbany,
A oliwki - do sałatek -
Z serem feta na dodatek.
Czy w tej kuchni zasmakujesz?
Sprawdzisz, gdy jej popróbujesz.

(...)

B) JERZY BIELUNAS, *KOLOROWE DZIECI* [W:]
MAJKA JEŻOWSKA, *KOLOROWE DZIECI*, (PŁYTA CD).

(...)

Mogłam przyjść na świat w Cejlonie
Na wycieczki jeździć słoniem
I w Australii mieć tatusia
I z tatusiem łapać strusie.

Nie patrz na to - i jo... - w jakim kraju
Jaki kolor - i jo... - dzieci mają
I jak piszą na tablicy
To naprawdę się nie liczy!

Przecież wszędzie-i jo... każda mama
Každy tata-i jo.. chce tak samo
Żeby dziś na całym świecie
Mogły żyć szczęśliwe dzieci.

(...)

Mogłam małą być Japonką
Od kołyski żyć w Tunisie
Po arabsku mówić dzisiaj
Lub do szkoły biec w Mombasie
Tam gdzie palmy rosną w klasie.

Los to sprawił lub przypadek
Że Hindusem nie był dziadek
Tata nie był Indianinem
I nie w Peru mam rodzinę.

C) ZDJĘCIE GRAFFITI

Fot. Marcin 'Malicki' Buk

D) ZDJĘCIE

Fot. Patrycjusz Chmielewski

KARTA PRACY DO TEKSTÓW KULTURY

TEKST 1

Wskażcie autora/autorkę oraz tytuł wiersza.

O czym opowiada ten fragment tekstu?

Zapisać nazwy geograficzne, jakie pojawiają się w utworze.

Jak sądzicie, czy moglibyście się czegoś nauczyć od Greczynki lub Greka? Jeśli tak, zapiszcie czego.

Co najbardziej zaciekało Was w tym fragmencie wiersza?

Jak myślicie, czy po dzisiejszej lekcji będziecie chcieli wiedzieć więcej o tym państwie? Dlaczego?

KARTA PRACY DO TEKSTÓW KULTURY

TEKST 2

Kto jest autorem/autorką słów tej piosenki? Jaki jest jej tytuł?

Wskażcie nazwy geograficzne znajdujące się w tej piosence. Potraficie wskazać ich położenie?

Jakie przesłanie zawiera ten utwór?

Czy przesłanie, które zapisaliście powyżej powinno być szanowane przez każdego człowieka? Spróbujcie uzasadnić swoją odpowiedź.

Zapisałiście wiele nazw geograficznych. Jak myślicie, czy w każdym z tych miejsc ludzie czują się bezpiecznie i mają zapewnione wszystkie podstawowe potrzeby? Uzasadnijcie swoje zdanie.

KARTA PRACY DO TEKSTÓW KULTURY

TEKST 3

Jaki to tekst kultury? Czy potraficie go nazwać? Jeśli tak, to zapiszcie i omówcie, w jaki sposób powstaje takie dzieło.

Gdzie można oglądać takie obrazy?

Czy Waszym zdaniem taka działalność artystyczna jest legalna? Uzasadnijcie odpowiedź

Co znajduje się na zdjęciu? Jaka to postać? Opisz ją, a także nazwij co robi.

Jak myślicie, czy czynności, które wykonuje postać na obrazku, zawsze towarzyszą takie same emocje, wrażenia jak w tym przypadku? Opowiedzcie, co o tym myślicie.

KARTA PRACY DO TEKSTÓW KULTURY

TEKST 4

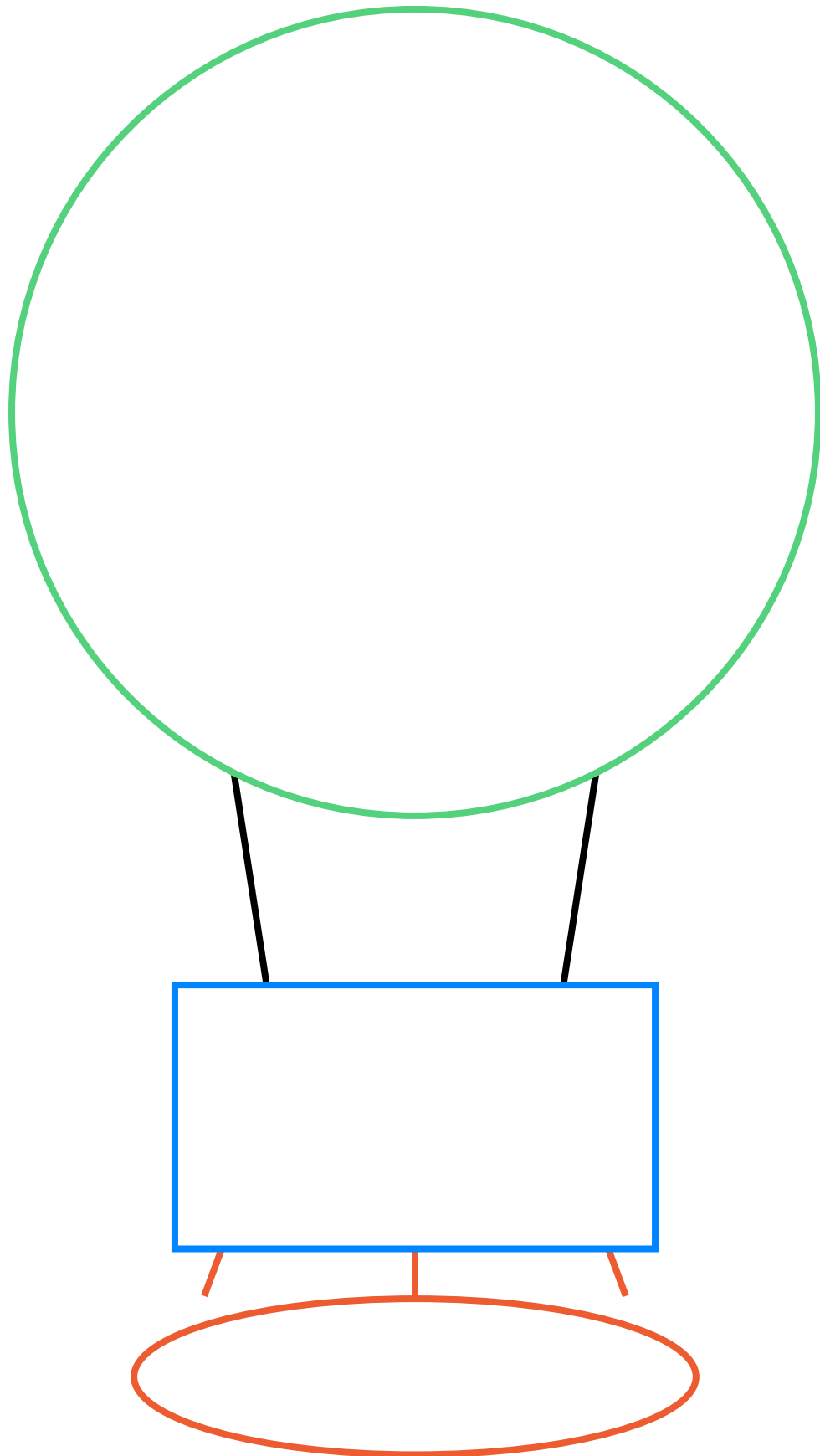
Jaki to tekst kultury? Czy potraficie go nazwać? Jeśli tak, to zapiszcie. Wskażcie urządzenia, którymi możecie tworzyć takie dzieła.

Kto znajduje się na tym tekście kultury?

Jakie emocje, uczucia, wrażenia towarzyszą bohaterom tego tekstu kultury?

Wskażcie miejsce, w którym mógł zostać wykonany ten tekst kultury.

Jak myślicie, czy bohaterom tego dzieła zawsze towarzyszyły takie same emocje, uczucia, wrażenia? Kiedy Waszym zdaniem mogło być inaczej?

FUNDACJA
EMIC

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

MASZ PRAWO
WIEDZIEĆ!

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI

PROJEKT "MASZ PRAWO WIEDZIEĆ" WSPÓŁFINANSOWANY
PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLU, MIGRACJI I INTEGRACJI

Scenariusz zajęć powstał w ramach projektu pt. "Wielokulturowa Grupa" dofinansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej w roku 2018.
